

КЛАСИФІКАЦІЯ СУЧАСНИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТІ

***Анотація.** У статті наведено класифікацію сучасних форм організації діяльності студентів на занятті.*

Доведено, що під час інтерактивного навчання студенти вчаться бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, приймати продумані рішення.

***Ключові слова:** традиційне навчання, інтерактив, пасивна модель навчання, активна модель навчання, інтерактивна модель навчання.*

Традиційним навчанням, структурою навчального матеріалу і способом його викладу узгоджуються інформаційно-пізнавальні конфлікти: викладач заздалегідь усе пояснює, позбавляючи можливості «поламати над суперечністю голову». Доцільність виявлення суперечностей у процесі студентського пізнання не викликає сумнівів. С. Л. Рубінштейн вважав, що «... мислити людина починає тоді, коли в неї виникає потреба щось зрозуміти. Мислення, як правило, починається з подиву або здивування, із суперечності».

Сучасний етап розвитку освіти в Україні характеризується інтенсивними пошуками нового в теорії та практиці навчання, в управлінні. У педагогіці виник новий напрям – педагогічна інноватика, яка стає спеціальною галуззю наукового знання, що характеризується певним змістом, принципами, тенденціями і закономірностями розвитку [1, 2].

Подаємо класифікацію сучасних форм організації діяльності студентів на занятті:

1. Пасивна модель навчання

Студент виступає в ролі «об'єкта» навчання, повинен засвоїти й відтворити матеріал, переданий йому викладачем, текстом підручника тощо – джерелом правильних знань. До відповідних методів навчання належать методи, за яких студенти лише слухають і дивляться (лекція-монолог, читання, пояснення, демонстрація й відтворювальне опитування студентів). Студенти, як правило, не спілкуються між собою і не виконують якихось творчих завдань.

2. Активна модель навчання

Такий тип навчання передбачає застосування методів, які стимулюють пізнавальну активність і самостійність студентів. Студент виступає «суб'єктом» навчання, виконує творчі завдання, вступає в діалог з викладачем. Основні методи: самостійна робота, проблемні та творчі завдання, запитання від студента до викладача і навпаки, що розвивають творче мислення.

3. Інтерактивна модель навчання

Слово «інтерактив» прийшло до нас з англійської від слова «interact», де «inter» – взаємний! «act» – діяти. Таким чином, інтерактивний – здатний до взаємодії, діалогу. Суть інтерактивного навчання у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх студентів [3]. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і студент, і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Воно ефективно сприяє формуванню навичок і вмінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії, дає змогу педагогу стати справжнім лідером студентського колективу. Інтерактивна взаємодія виключає як домінування одного учасника навчального процесу над іншими, так і однієї думки над іншою [4]. Під час інтерактивного навчання студенти вчаться бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, приймати продумані рішення.

Дослідження, проведені Національним тренінговим центром, показують, що інтерактивне навчання дозволяє різко збільшити процент засвоєння матеріалу, оскільки впливає не лише на свідомість студента, а й на його почуття, волю (дії, практику). Результати цих досліджень були відображені в схемі, що отримала назву «Піраміда навчання»: Лекція – 5% засвоєння, Читання – 10% засвоєння, Відео/Аудіо матеріали – 20% засвоєння, Демонстрація – 30% засвоєння, Дискусійні групи – 50% засвоєння, Практика через дію – 75% засвоєння, Навчання інших / застосування отриманих знань відразу ж – 90% засвоєння.

З піраміди видно, що найменших результатів можна досягти за умов пасивного навчання (лекція – 5%, читання – 10%), а найбільших – інтерактивного (дискусійні групи – 50%, практика через дію – 75%, навчання інших чи негайне застосування – 90%). Це, звичайно, середньостатистичні дані, і в конкретних випадках результати можуть бути дещо іншими, але в середньому таку закономірність може простежити кожен педагог. Ці дані цілком підтверджуються дослідженнями сучасних психологів.

Отже, студенти більше цінять викладачів, які застосовують інновації, на таких уроках вони більш активні, творчість викладача збуджує в них бажання випробовувати й власні сили в творчій діяльності.

Література:

1. Гавриш І. В. Інноваційні процеси – невід’ємна ознака освітнього українського сьогодення. Теорія і практика упр. соц. системи: психологія, педагогіка, соціологія. – 2 – 1. – № 1 С. 66–71.
2. Гуманкова О.П. Заглиблюючись у світ науки. // Іноземні мови в навчальних закладах. 2003. – №1. С. 100 – 103.
3. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. – К., 2002. – 135 с.
4. Суровцева Р. Ф. Проблема інноваційної діяльності в педагогічній теорії та практиці. Наука і освіта. – 2001. – № 6. – С. 116–120.